

دانشگاه صنعتی شریف دانشکده مهندسی کامپیوتر سمینار کارشناسی ارشد گرایش هوش مصنوعی

عنوان: توصیف ویدئو با استفاده از شبکههای ژرف بازگردنده Deep Video Captioning Using Recurrent Neural Networks

> نگارش: سید علیرضا میر محمد صادقی ۹۴۲۱۱۴۱۳

> > استاد راهنما: دکتر مهدیه سلیمانی

استاد ممتحن داخلی: دکتر شهره کسائی چکیده: مسئلهی توصیف ویدئو ۱ به دنبال ارائهی خودکار توصیفی از محتوای یک داده ی تصویری در قالب جملات قابل فهم توسط انسان است. ورودی زمان آموزش مدل در این مسئله، یک ویدئو به همراه یک یا چندین توصیف زبان مرتبط با محتوی بصری ویدئو است. در زمان آزمون، ورودی مدل یک ویدئو بدون هیچ گونه توصیف است که هدف مدل، ایجاد توصیفی به زبان طبیعی برای ویدئوی ورودی است. لازم به ذکر است که در این مسئله، مدل تنها قابلیت ارائه ی توصیف های قابل استنباط از ویژگی های بصری ویدئو را دارا است و از اطلاعات موجود در صدا و یا اطلاعات پیشزمینهای دیگر استفاده ای نمی شود. ساختار این نوشتار بدین گونه است که در بخش ۱، تعریف مسئله توصیف ویدئو ارائه می شود. بخش ۲، دسته ای از کارهای پیشین انجام شده را معرفی می کند. سپس در بخش های بعدی یک روش پیشنهادی ارائه شده و نتایج آن با روش های پایه مقایسه شده است و سرانجام راه کارهایی برای ادامه ی پژوهش بیان می شود و مطالب نوشتار جمع بندی می شوند.

واژههای کلیدی: شبکههای ژرف، شبکههای بازگردنده، ویدئو، توصیف ویدئو

۱ مقدمه

برای بیشتر افراد، مشاهده ی یک ویدئوی کوتاه و توصیف محتوی آن، کاری ساده است. اما برای رایانهها، استخراج مفاهیم از پیکسلهای ویدئو و ایجاد توصیفهایی به زبان ایگلیسی از دادههای تصویری، یکی از زمینههای فعال پژوهش در زمینه ی یادگیری ماشین است. راه حلهای متعددی برای دامنههای کوچک که مجموعه ی کوچکی از فعالیتها را شامل می شوند، پیشنهاد شده است، اما توصیف ویدئوها با دامنه باز 4 ، مانند ویدئوهای یوتیوب هنوز یک مسئله ی باز است.

بخشی از علل عدم پیشرفت در زمینهی توصیف ویدئوهای با دامنهباز، عدم وجود مجموعهدادگان جامع از ویدئو به زبانطبیعی است. یکی از دیگر علتهای این واقعه، نبود مدلهای مناسبی است که بتوانند ارتباط بین فریمهای پشتسر هم ویدئو و کلمات را ضبط کنند.

پژوهشهای گذشته، با ثابت در نظر گرفتن ساختارهای معنایی کوچک، مانند فعل، فاعل و مفعول، به عنوان یک نمایش میانی، سعی در ایجاد جملات زبانطبیعی برای ویدئوها داشتهاند. اما مشخصا استفاده از این نمایش برای مجموعهدادهای بزرگ مناسب نیست و منجر به ایجاد جملات بسیار سادهتر، و گاها بیربط، نسبت به محتوی ویدئو می شود.

در چندسال اخیر، مطالعات گستردهای در حوزه یادگیری دادههای چندحالته و صورت گرفته است، به طور خاص عموم این روشها با استفاده از شبکههای عصبی ژرف پیچشی و بازگردنده سعی به ادغام کردن بازنمایشی از فریمها و کلمات زبانطبیعی با هم کرده و به نتایج امیدوارکنندهای رسیدهاند.

در این نوشتار بر مسئله ی ایجاد توصیف برای ویدئو با استفاده از شبکههای ژرف تمرکز میکنیم؛ به این معنی که دادههایی که مایل به ایجاد توصیف برای آنها هستیم، ویدوئوها هستند. البته باید دقت داشت که این مدلها، در حالتی که ویدئوی ورودی تنها متشکل از یک فریم باشد، هم عرض مدلهایی می شوند که روی تصاویر کار میکنند. ورودی مدل در زمان آموزش یک یا چند جمله و دنبالهای از فریمها است و خروجی مدل یک یا چند جمله به زبان طبیعی از محتوی فریمها است که با جملات ورودی مقایسه می شوند. در زمان آزمون، ورودی مدل دنبالهای از فریمها است.

مباحث در این گزارش به این صورت است: در بخش ۲، صورتهای مختلفی از مسئلهی توصیف ویدئو را بیان کرده و روشهای پیشین ارائه شده برای حل آن را مرور میکنیم. در بخش ۳، یک روش پیشنهادی بیان میشود و نتایج عملی آن در بخش ۴ ارائه و با روشهای دیگر مقایسه میشود. بخش ۶ به کارهای آتی، جدول زمانبندی پژوهش و جمعبندی اختصاص دارد.

۲ کارهای پیشین

در تحقیقات پیشین، از روشهای متعددی برای توصیف ویدئوها استفاده شده است. به طور کلی می توان این روشها را به دو دستهی روشهای سنتی و روشهای مبتنی بر شبکههای ژرف تقسیم کرد. عموم روشهای سنتی بدین صورت عمل می کنند که ابتدا با استفاده از مجموعهای از ویژگیهای دستساز، با استفاده از الگوریتمهای شناسایی اشیاء یا کنشها، یک بازنمایش از اشیاء و کنشهای موجود در تصویر به دست می آورند و سپس تلاش می کنند دانش به دست آمده از ویژگیهای تصویری را به نحوی با دانش به دست آمده از روشهای پردازش زبان طبیعی مخلوط کنند و به مدلی دست یابند که عملکرد مناسبی در ایجاد جملات به زبان طبیعی داشته باشد. برای مثال در [۱]، نویسندگان یک روش سه مرحلهای برای توصیف ویدئوها ارائه می دهند. در گام اول این روش، با استفاده از الگوریتمهای بازشناسی تصویر، اشیاء و کنشهای موجود در ویدئو استخراج می شوند. در ادامه و درگام دوم، با استفاده از تخمین بیشینهی درست نمایی ۹ از دنیای واقعی، که با کاوش کردن سه بخشیهای فعل، فاعل و مفعول از متون موجود در اینترنت به دست آمده است، یافتههای گام اول را با دانش موجود از کاوش متون، مخلوط می کنند تا به ترین سه تایی را به دست آورند. در ادامه و در گام نهایی، با استفاده از مجموعهای از جملات قالب (از قبل تعیین شده)، جملات نهایی ایجاد شده و بر اساس روان و منطقی بودن رده بندی می شوند و بهترین جمله انتخاب می شود.

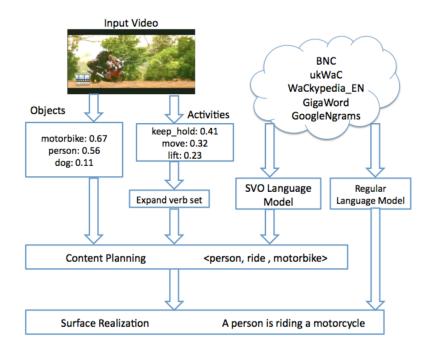
باید دقت داشت که با توجه به ابعاد بسیار بزرگ فضای ویودئو، ابتدا لازم است که این فضا خود به فضایی کوچکتر نگاشت شود. به همین دلیل عموم روشهای پیشین ارائه شده، ابتدا از فریمهای مختلف ویدئو نمونه برداری میکنند و سپس با استفاده از شبکههای ژرف پیچشی، سعی در شناسایی یک فضای میانی کوچکتر برای فریمها میکنند (استخراج ویژگی). در نهایت نیز با توجه به هدف مسئله از یک دسته بند (شبکهی کاملا متصل ۱۰ یا دسته بندهای سنتی مانند ماشینهای بردار پشتیبان ۱۱ یا درخت تصمیم ۱۲) و یا یک شبکهی بازگردنده ۱۳ استفاده میکنند.

در این بخش، با توجه به فراگیری این چارچوب به مرور دقیق تر روشهای پیشنهاد شدهی پیشین برای حل این مسئله میپردازیم.

۲.۱ ایجاد توصیف با استفاده از دانش متن کاوی شده

در این روش، نویسندگان پژوهش [۱] مدلی را ارائه می دهند که با در نظر گرفتن مخلوطی از دانش به دست آمده از حوزه ی پردازش زبان طبیعی و روشهای بینایی رایانه ای به ایجاد جملات توصیف کننده برای ویدئوها می پردازد. این مدل از دو مرحله ی اصلی تشکیل شده است. در مرحله ی اول، محتمل ترین فعل، فاعل و مفعول، با توجه به محتوا تصویر (روشهای بینایی رایانه ای) و احتمال کنارهم قرارگیری این سه کلمه (روشهای پردازش زبان طبیعی) استخراج می شوند. به این مرحله، مرحله ی برنامه ریزی محتوا ۱۴ نیز گفته می شود. سپس در مرحله ی دوم، با توجه به سه کلمه ی به دست آمده در مرحله ی قبل و با استفاده از یک روش ساده ی مبتی بر قالب، جملات توصیف گر ورودی ایجاد می شوند. این جملات در نهایت با استفاده از یک مدل زبانی احتمالاتی که روی داده های متنی موجود در اینترنت آموزش داده شده است، رده بندی می شوند تا بهترین جمله ی توصیف کننده ی کودئو انتخاب شود. به این مرحله، مرحله ی تحقق سطح ۱۵ گفته می شود. در تصویر ۲۰۱ شمایی از این مدل قابل مشاهده است. نویسندگان در این پژوهش، ابتدا اشیاء و کنشهای موجود در ویدئو را با استفاده از مدلهای بازشناسی تصویر به دست می آورند. با توجه به اینکه این اطلاعات عموماً دارای نوفه ۱۶ و خطای قابل توجهی هستند، گام بعدی توسط نویسندگان پیشنهاد شده است. در این گام، با در نظر گرفتن احتمال قرارگرفتن اشیاء و کنشهای تشخیص داده شده در مرحله ی قبل، در متون موجود در منابع مختلف، محتمل ترین فعل، با در نظر گرفتن احتمال قرارگرفتن اشیاء و کنشهای تشخیص داده شده در مرحله ی متفاوت نمره دهی و رتبه بندی می شوند تا بهترین جمله ی فاعل و مفعول استخراج می شوند. در نهایت نیز پیش بینی ها با قرار گرفتن در قالبهای متفاوت نمره دهی و رتبه بندی می شوند تا بهترین جمله و توسیف کننده انتخاب شود.

در این روش ۲.۱ برای بازشناسی اشیاء از روش ارائه شده در [۲] استفاده می شود. همچنین برای شناسایی کنشهای موجود در ویدئو از مدل ارائه شده توسط [۳] استفاده می شود. در این روش ویژگیها، بافتنگار بردارهای گرادیان ۱۲ و شارش نوری ^{۱۸} هستند که روی نقاط پراهمیت مکانی_زمانی ۱۹ محاسبه می شوند. در گام بعدی با اجرای خوشه بندی روی این ویژگیها، یک نمایش کیسه کلمات ۲۰ برای هر خوشه از ویژگیها

شكل ٢.١: برنامه ريزي محتوا و تحقق سطح [١]

به دست میآید که با تجمیع این نمایش برای تمامی فریمها، بازنمایش نهایی ویدئو به صورت بافتنگاری از نمایشهای کیسه کلمات به دست میآید. در نهایت با آموزش دادن یک مدل دستهبند (مانند ماشینهای بردار پشتیبان)، عمل رخداده شده در ویدئو شناسایی می شود. در مرحله ی برنامه ریزی محتوا، اطلاعات مرتبط با تصویر با استفاده از رابطه ی زیر، با اطلاعات به دست آمده از متون، مخلوط می شوند تا بهترین سهتایی های فعل، فاعل و مفعول به دست آبند.

$$visScore = p(S|vid) * p(V_{orig}|vid) * sim(V_{sim}, V_{orig}) * p(O|vid)$$
(1)

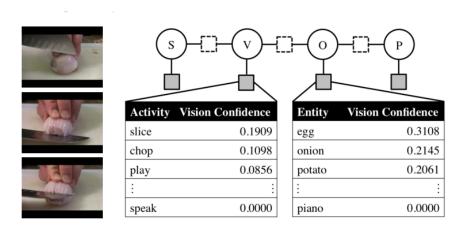
$$score = w_1 * visScore + w_7 * nlpScore$$
 (Y)

در رابطهی ۱ ، منظور از V_{sim} مجموعهای از افعال اضافی و مشابه با افعال شناسایی شده در مرحلهی قبل است که با توجه به یک دستهبندی قبلی توسط نویسندگان، در کنار هر فعل در نظر گرفته می شود. (به عنوان مثال برای فعل حرکت کردن، افعال راه رفتن، دویدن و رد کردن نیز در نظر گرفته می شود). در مرحله ی بعد، سه کلمه ی انتخاب شده در قالبهایی آماده برای جملات قرار می گیرند، جملات ساخته شده توسط مدل زبانی آمتیاز دهی می شوند و در نهایت بهترین جمله، جمله با بالاترین امتیاز، انتخاب می شود. نمونه ای استفاده شده به صورت مقابل آست: "A/The، Subject، Verb، Preposition (optional)، A/The، Object"

در مطالعهی [۵] نویسندگان با کمی تغییر در مدل قبلی، به مدلی دست یافتهاند که دقت بالاتری در ایجاد توصیف برای ویدئو دارد. در این مطالعه، دو تغییر اصلی نسبت به مطالعهی قبلی وجود دارد. تفاوت اول اینکه در این مدل با استفاده از روشهای شناسایی صحنه ^{۲۱} ، کلمهای برای توصیف تصاویر پشت صحنهی ویدئو تشخیص داده میشود و به سهتایی فعل، فاعل و مفعول افزوده میشود. در این روش برای شناسایی صحنه، ویژگیهای ٬۲۲ SIFT ۲۳ موزش دادن و امهای رنگ و بافت از تصویر استخراج شدهاند. سپس با آموزش دادن

یک دسته بند ماشین بردار پشتیبان روی تمامی فریمهای ویدئو و میانگینگیری از امتیاز هر کلاس، توزیعی روی تمامی تصاویر پشت صحنه در یک ویدئو به دست می آید.

تفاوت دوم این مدل با مدل قبلی نیز، استفاده این مدل از یک گراف فاکتور ^{۲۵} (شکل ۲.۲) برای مخلوط کردن دانش به دست آمده از متون و ویژگیهای تصویری است. در این روش، بعد از تعیین توابع پتانسیل، با بهرهگیری از تخمین بیشینهگر احتمال پسین ^{۲۶} (با استفاده از الگوریتم

شكل ٢.٢: مدل گراف فاكتور [۵]

Max-product)، محتمل ترین مجموعه توامان از مقادیر را برای متغیرهای نهان مدنظر به دست می آوریم. توابع پتانسیل تصویری و زبانی برای این مسئله، با در نظر گرفتن $k \in \{S, V, O, P\}$ به صورت زیر تعریف شده اند:

$$\phi_k(t) = C_k(t)$$
 , $\phi_{k,l}(t,s) = p(l=s|k=t) = \alpha p \cdot (l=s|k=t) + (1-\alpha)p_i(l=s|k=t)$ ($^{\circ}$)

با توجه به این که مشاهدات تصویری مدل، به صورت یک توزیع احتمال در خواهند آمد پتانسیل تصویری هر عنصر (فعل، فاعل، مفعول و صحنه) k، میزان اطمینانی است که دسته بند برای عنصر kم به کلمه k م تخصیص می دهد. در توابع پتانسیل زبانی، k و k دو عنصر پشت سر هم در دنباله k میزان اطمینانی است که k و k مقادیر ممکن برای آن دو عنصر را مشخص می کنند.

روش ایجاد جملات در این پژوهش تقریبا تفاوتی با پژوهش قبل ندارد و از همان روش قالب محور استفاده شده است. تنها تفاوت در این گام، با توجه به افزوده شدن صحنه به سهتایی فعل، فاعل و مفعول، بررسی لزوم نیاز جمله به مفعول و صحنهی تصویر است. در واقع با توجه به این که بعضی از افعال غیر متعدی هستند و یا ممکن است آوردن صحنه باعث تکرار مفاهیم شود، سه نوع متفاوت جمله از بهترین عناصر به دست آمده (SVO، SVP، SVOP) ساخته می شوند و توسط مدل زبانی [۴] امتیازدهی می شوند تا بهترین آنها به عنوان خروجی مدل انتخاب شود.

۲.۲ ایجاد توصیف با استفاده از شبکههای ژرف بازگردنده

یکی از بزرگترین معایب روشهای ذکر شده در جهت ایجاد توصیف برای ویدئوها، استفاده از قالبهای یکسان و به دست آوردن تعدادی قواعد معنایی ثابت (سهتایی یا چهارتاییهای فعل، فاعل، مفعول و صحنه) برای ایجاد توصیف ویدئو به زبان طبیعی است. استفاده از این قالبهای ثابت برای مجموعه کلمات بزرگتر مشکل می شود و همچنین جملات با قالبهای از پیش تعیین شده و خشک، بسیار ساده تر از جملاتی خواهند بود که بتوانند به درستی ساختار پیچیده ی زبان طبیعی را ضبط و رعایت کنند.

در جهت رفع این مشکلات، نویسندگان [۶] با توجه به موفقیت روشهای یادگیری ژرف در فعالیتهای توصیف تصاویر ساده، به استفاده از

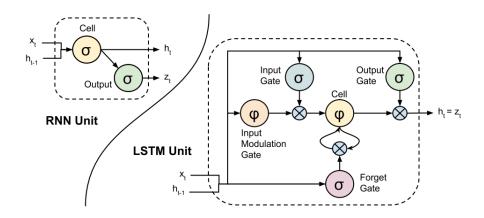
این روشها روی آوردند. به طور خاص نویسندگان در این پژوهش با استفاده از ترکیبی از شبکههای ژرف پیچشی و نوعی خاص از شبکههای ژرف بازگردنده به نام ^{۲۷}LSTM مدلی را ارائه میکنند که با تغییرات کمی میتواند برای سه فعالیت بازشناسی کنش، توصیف تصویر و توصیف ویدئو استفاده شود.

۱.۲.۲ شبکههای ژرف بازگردنده

 $h_t = g(W_{xh}x_t + color up المجلوع المجلو$

$$P(y_t = c) = \frac{\exp(W_{zc} z_{t,c} + b_c)}{\sum_{c' \in C} \exp(W_{zc} z_{t,c} + b_c)}$$

با توجه به رابطه ی بالا، حدسهای نهایی مدل (نزدیک به T، تعداد فریمهای ویدئو)، حدسهایی هستند که توسط یک شبکه ی بسیار ژرف زده می شوند. ماتریس وزنهای W نیز در این مدل، برای تمامی زمانها مشترک است که این ویژگی، مدل را مجبور به یادگیری قواعدی کلی می کند که در میان زمانهای متفاوت ثابت هستند که متقابلاً باعث کاهش بیش برارزش 79 و کاهش پارامترهای شبکه خواهد شد. معماری کلی یک شبکه ی بازگر دنده در سمت چپ شکل 79 قابل مشاهده است.

شكل ٢.٣: مدل LSTM و RNN

با این که شبکههای بازگردنده در زمینههایی مانند بازشناسی گفتار و تولید متن موفق عمل کردهاند، آموزش دادن این دسته از مدلها برای اینکه روی دنبالههای طولانی پاسخ مناسبی دهند، کمی سخت است. در واقع در مراحل آموزش چنین مدلهایی با دو مشکل عمده مواجه می شویم، ناپدید شدن ۳۰ و یا بسیار بزرگ شدن ۳۱ مقادیر بردار گرادیان است، که به دلیل گذرانده شدن گرادیانها از تعداد لایههای زیاد شبکه در زمان یادگیری است. برای حل این مشکل، مدلی بازگردنده به نام LSTM در پژوهش [۷] ارائه شده است. MSTMها با معماری خاص خود، به شبکه

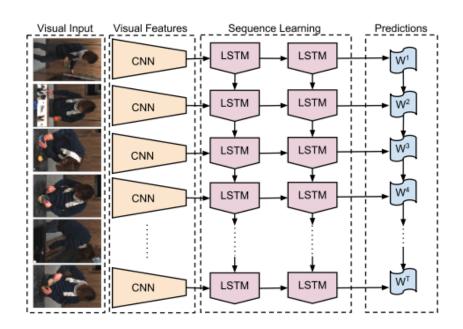
اجازه می دهند تا در فاز آموزش، شبکه یا دبگیرد که در چه زمانی حالتهای نهان قبلی را فراموش کند و در چه زمانی حالتنهان فعلی را با اطلاعات جدید به روزرسانی کند. معماری یک سلول LSTM در قسمت راست شکل ۲.۳ قابل رویت است. با نمایش دادن تابع سیگموید با σ و تابع تانژانت هایپربولیک با ϕ روابط به روزرسانی سلولها در LSTM به صورت زیر خواهد بود.

$$i_{t} = \sigma(W_{xi}x_{t} + W_{hi}h_{t-1} + b_{i}) \qquad f_{t} = \sigma(W_{xf}x_{t} + W_{hf}h_{t-1} + b_{f}) \qquad o_{t} = \sigma(W_{xo}x_{t} + w_{ho}h_{t-1} + b_{o})$$

$$g_{t} = \phi(W_{xc}x_{t} + W_{hc}h_{t-1} + b_{c}) \qquad c_{t} = f_{t} * c_{t-1} + i_{t} * g_{t} \qquad h_{t} = o_{t} * \phi(c_{t})$$

۲.۲.۲ روش ارائه شده

معماری پایه ی روش ارائه شده در شکل ۲.۴ قابل مشاهده است. نویسندگان در این مقاله از یک شبکه ی عصبی پیچشی برای استخراج ویژگی از تصاویر استفاده کردهاند. خروجی آخرین لایههای کاملا متصل شبکه ی پیچشی (لایههای fc_{V} و fc_{V})، به عنوان ورودی fc_{V} برای شبکه بازگردنده در نظر گرفته می شوند.

شكل ٢.۴: مدل LR CN: مدل

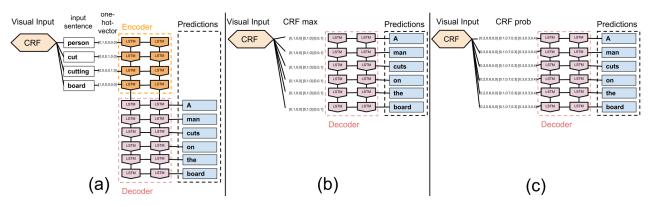
نویسندگان این پژوهش، با ارائهی تعریفی از معماری پایهی شبکه، اقدام به تعریف سه زیر مسئله که با معماری ارائه شده قابل حل است میکنند. مسائل تعریف شده شامل مسائل با ورودی دنبالهای و خروجی ثابت (تشخیص عمل در ویدئو)، ورودی ثابت و خروجی دنبالهای (توصیف تصویر) و در نهایت مسائل با ورودی و خروجی دنبالهای (توصیف ویدئو) هستند.

در حالت اول، از یک روش درهمآمیزی دیرهنگام برای به دست آوردن پاسخ نهایی شبکه از پاسخهای مبتنی بر زمان شبکه استفاده می شود. در حالت دوم که ورودی ثابت است و خروجی دنباله ای شکل، نویسندگان با تکرار کردن ورودی ثابت در هر زمان t مسئله را به حالت بعدی یعنی ورودی و خروجی دنباله می کنند. در این حالت از یک مدل انکودر دیکودر 77 استفاده می شود. در این روش یک دنباله توسط انکودر به یک بردار با طول ثابت نگاشت می شود. سپس یک مدل دنباله ای دیگر که دیکودر نامیده می شود، بردار خروجی انکودر را به دنباله ای با طول متغیر

تبدیل میکند. در واقع در این معماری، سیستم دارای T+T گام زمانی است که در T گام ابتدای پردازش روی ورودی انجام می شود و از خروجی چشم پوشی می شود. سپس در T گام بعدی، خروجی از مدل دیکودر گرفته می شود. با در نظر گرفتن معماری توضیح داده شده، پارامترهای V و مشروط به ورودی و V که به ترتیب مربوط به مدل تصویری و دنباله ای هستند، می توانند با بهینه سازی درست نمایی برچسبهای خروجی V مشروط به ورودی و حالت نهان تا آن زمان، محاسبه شوند.

$$L(V, W) = -\log P_{V,W}(y_t|x_{1:t}, y_{1:t-1})$$

در این پژوهش برای ایجاد توصیف برای ویدئو از یک 77 استفاده شده است. دلیل این امر، نبود مجموعه دادگان مناسب و کافی برای آموزش مدلی بر مبنای شبکه های عصبی پیچشی است. 79 استفاده شده در این بخش از پژوهش با دریافت ویژگی های دست ساز از ویدئوی ورودی، سه تایی فعل، فاعل و مفعول را تولید می کند و به عنوان ورودی به انکودر وارد می کند. در نهایت سه معماری متفاوت (شکل $^{7.0}$) برای اتصال عناصر پیشنهاد شده است که با توجه به بررسی انجام شده مدل 79 بهترین دقت را در معیار 79 79 دارا است. در این معماری انکودر حذف شده و بردار احتمال مرتبط با کلمات انتخاب شده توسط 79 در هر گام زمانی به عنوان ورودی دیکودر تکرار می شوند.

شکل ۲.۵: نمونه های معماری یایه برای توصیف ویدئو[۶]

پژوهش [۸] که بعد از این پژوهش انجام شد، دو مشکل اساسی آن را در زمینه ی توصیف ویدئو برطرف می کند. در واقع در این پژوهش با استفاده از شبکه ی پیچشی به جای CRF باعث می شود مدل قابلیت آموزش به صورت انتهابه انتها 77 را به دست آورد و همچنین نیاز به تعیین ویژگی ها و نقش های معنایی به صورت دستی (که برای مجموعه لغات بزرگ بسیار مشکل است) از بین رود. در این مدل به آموزش مدلی پرداخته شده است که با توجه به ویژگی های تصویری V و کلمات قبلی تولید شده توسط مدل، S_1, \dots, S_{t-1} ، احتمال درست نمایی جمله S را بیشینه کند.

$$\theta^* = \arg\max_{\theta} \sum_{V,S} \log p(S|V;\theta) \rightarrow \log p(S|V) = \sum_{t=1}^{N} \log p(S_{w_t}|V, S_{w_1}, \cdots, S_{w_{t-1}})$$

$$(\mathfrak{f})$$

در این مدل از یک شبکه ی پیچشی که در کتابخانه ی Caffe و است (شبکه ی عصبی AlexNet [۱۰]) استفاده شده است که روی در این مدل از یک شبکه ی پیچشی که در کتابخانه ی Caffe و ایش آموزش داده شده است. از هر ۱۰ فریم ویدئو یک فریم نمونه گیری شده است و از خروجی لایه ی آخر کاملا متصل شبکه پیچشی (fc_V) به عنوان بردار ۴۰۹۶ بعدی نمایش گر ویدئو استفاده شده است. ورودی انکودر برداری است که از کنار هم گذاشتن بردار ویژگی های ویدئو و همچنین بردار ویژگی کلمه ی ایجاد شده ی قبلی به دست می آید. ورودی دیکودر نیز خروجی انتخاب انکودر در هر گام زمانی است. در نهایت با اعمال تابع Softmax روی خروجی دیکودر، کلمه با بالاترین احتمال را به عنوان خروجی انتخاب میکنیم. با اعمال تغییرات ذکر شده، بهبود ۲ درصد در معیار EU نسبت به پژوهش قبلی مشاهده می شود.

۲.۳ بهبود توصیف متنی بر شبکههای بازگردنده با استفاده از دانش متنکاوی شده

در ادامهی پژوهش قبلی، در پژوهش [۱۲] نویسندگان مدل زبانی ارائه شده را به شکلی تغییر میدهند تا از دانش دادهکاوی شده از متون موجود در اینترنت نیز بهره ببرد. برای مخلوط کردن دانش موجود از متون با مدلزبانی ارائه شده در پژوهش قبلی، از سه روش ادغام سریع ۳۵، ادغام در اینترنت نیز بهره ببرد. برای مخلوط کردن دانش موجود از متون با مدلزبانی ارائه شده در پژوهش قبلی، از سه روش ادغام سریع متون موجود، در روش ادغام سریع، بخشهایی از شبکه که زبان طبیعی را مدل میکنند، روی متون موجود پیش آموزش داده می شوند. دو روش دیگر از یک LSTM مجزا، که روی متون موجود اینترنت، از پیش آموزش داده شده اند استفاده میکنند. همچنین در این پژوهش به جای نمایش کلمات به صورت برداری به طول تمامی مجموعه لغات نمایش داده می شود که تنها در نمایهی مرتبط با کلمه ی فعلی رنحوهای از نمایش که هر کلمه به صورت برداری به طول تمامی مجموعه لغات نمایش داده می شود که تنها در نمایه ی مرتبط با کلمه ی فعلی مقدار آن برابر با یک و در دیگر نقاط مقدار آن صفر است)، از روشهای بازنمایش آماری کلمات از پیش آموزش دیده شده، استفاده می شود. مزیت استفاده از این دست نمایش ها برای کلمات، کاهش قابل توجه ابعاد داده های زبانی و همچنین استفاده از مفاهیم موجود در کلمات است.

۱.۲.۳ ادغام دیرهنگام

استفاده ی روش ادغام دیرهنگام از شبکههای پیش آموزش دیده، مشابه استفاده ی روشهای ترجمه ی ماشینی زبان، در دیکودر است. در هر مرحله از استفاده ی روش ادغام دیرهنگام از شبکههای پیش آموزش دیده، مشابه استفاده ی روشهای ترجمه ی مانگین وزن دار مجموع امتیازات داده شده ایجاد جمله، مدل توصیف ویدئو ایجاد می شود. به طور دقیق تر، با در نظر گرفتن y_t به عنوان خروجی مدل در زمان t_t او t_t و t_t و t_t به عنوان توصیف ویدئو و زبان تولید می کنند، برای تمامی لغات خروجی می توان تابع امتیاز زیر را در نظر گرفت:

$$p(y_t = y') = \alpha P_{VM}(y_t = y') + (\gamma - \alpha)P_{LM}(y_t = y')$$

۲.۲.۳ ادغام ژرف

در روش ادغام ژرف، مدلزبانی جداگانه به صورت ژرفتری با مدل ترکیب می شود (برخلاف ادغام دیرهنگام که تنها در انتهای مدل از مدلزبانی دارای دانش استفاده شده بود). نحوه ی انجام این کار بدین صورت است که حالت نهان مدل زبانی مجزا (h_t^{LM}) LSTM در کنار حالت نهان مدل توصیف ویدئو موجود h_t^{VM} قرار داده می شود و از بردار حاصله ی جدید برای پیش بینی کلمه ی فعلی استفاده می شود. احتمال انتخاب یک کلمه خاص در زمان t در این مدل متناسب با رابطه ی زیر است:

$$p(y_t|y_{< t}, v) \propto \exp(Wf(h_t^{VM}, h_t^{LM}) + b)$$

در این رابطه، b و v به ترتیب بایاس و بردار ویژگیهای تصویر را نمایش میدهند. برای جلوگیری از بیشبرازش مدل به وزنهای پیش آموزش داده شده ی مدل زبانی، وزنهای این مدل در مرحلهی آموزش ثابت نگه داشته می شوند و تنها وزنهای شبکه ی توصیف ویدئو موجود به روزرسانی می شوند تا از وزنهای مدل زبانی نیز در به دست آمدن وزنهای نهایی استفاده شده باشد.

۳.۲.۳ نمایش توزیعی کلمات

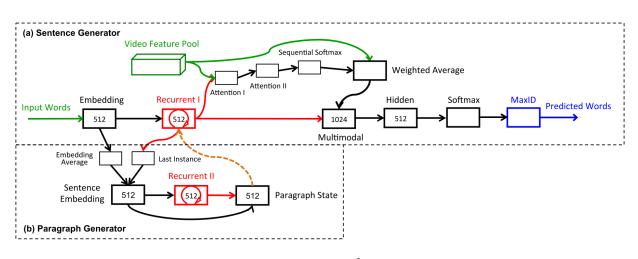
شبکهی توصیف ویدئو موجود، مانند بسیاری از مدلهای توصیف ویدئو و تصویر دیگر، از نمایش One-Hot برای کلمات استفاده میکند. در این حالت در زمان آموزش، بخش مرتبط با زبان شبکه، با استفاده از دادههای آموزش، یک نمایش با ابعاد کمتر (۵۰۰ بعدی) از کلمات را یاد میگیرد. اما این یادگیری از دادههایی محدود و دارای نوفه موجود در مجموعهدادگان رخ می دهد که بهینه نیست. روشهای زیادی هستند که برای

حل این مشکل، یک مدل همهمنظوره روی متون بسیار زیاد آموزش می دهند تا بتوان از آنها در مدلهای دیگر استفاده کرد. در این پژوهش از نمایش بردارهای GloVe [۱۳] استفاده شده است که کلمات را در قالب یک بردار ۳۰۰ بعدی نمایش می دهد. در نهایت هم با توجه به غیر محدب بودن تابع هزینهی شبکه، از میانگین خروجی چندین نمونهی متفاوت ^{۳۹} از مدل، به عنوان خروجی نهایی استفاده شده است. اعمال تغییرات آورده شده در این پژوهش، منجر به افزایش دقت ۵ درصدی در معیار ۴-BLEU و ۴.۲ درصدی در معیار Meteor در مجموعه داده گان یوتیوب شده است.

۲.۴ ایجاد توصیف با استفاده از شبکههای ژرف بازگردنده چند سطحی

از نقاط ضعف روشهای پیشین میتوان به دو مورد اصلی اشاره کرد. مورد اول اینکه این روشها عموما برای بهبود جملات روی مدل زبانی شبکه تمرکز میکردند و به ویژگیهای تصویری استخراج شده توسط شبکهی پیچشی بسنده میکردند. مورد دوم اینکه در این روشها، تنها یک جمله به عنوان خروجی مدل ایجاد می شد که گاها جهت توضیح یک ویدئوی پرمحتوا، به هیچ عنوان کافی نیست. در پژوهش [۱۴] نویسندگان با ارائهی یک معماری پیچیده تر، سعی در رفع مشکلات اشاره شده دارند.

در این پژوهش، یک شبکهی عصبی ژرف بازگردنده چندسطحی برای توصیف ویدئوهای طولانی با چندین پاراگراف ارائه شده است. با توجه به اینکه در هر پاراگراف، جملات باید مرتبط با یکدیگر ایجاد شوند، شبکهی چندسطحی از دو ایجاد کننده ۴۰، یک ایجادکنندهی جمله و یک ایجادکنندهی پاراگراف، تشکیل می شود. در سطح پایین، وظیفهی ایجادکنندهی جمله تولید جملاتی است که یک بازهی زمانی کوتاه و مشخص در ویدئو را توصیف میکنند. در این پژوهش از مکانیزم توجه ۴۱ در هر دو حوزهی زمان ۴۲ و مکان ۴۳، جهت انتخاب دقیق تر المانهای تصویری مرتبط با جملهی در حال تولید، استفاده شده است. در سطح بالاتر، نمایشی از جملات ایجاد شده را به عنوان ورودی دریافت میکند و وضعیت پاراگراف با به عنوان خروجی ایجاد میکند، این خروجی (وضعیت پاراگراف) به عنوان حالت اولیه به شبکهی ایجادکنندهی جملات داده می شود. هرکدام از این شبکهها، یک شبکهی بازگردنده خاص به نام GRU هستند که مدل ساده شدهی MTS ها هستند که در قسمت قبل معرفی شدند. معماری کلی شبکهی نهایی در شکل ۲۰۶ قابل مشاهده است.

شکل ۲.۶: شبکه ی بازگر دنده چند سطحی برای توصیف ویدئو

۱.۲.۴ ایجادکنندهی جمله

این شبکه در هر گام زمانی با ورود یک بردار One-Hot از کلمه، با استفاده از یک جدول امبدینگ، بردار ورودی را به یک بردار فشرده تناوت این شبکه بعد) تبدیل میکند. سپس مانند روشهای پیشین، بردار فشرده ی به دست آمده وارد لایهی بازگردنده ۱، شبکهی انکودر می شود. تفاوت این شبکه با شبکهی مدلهای قبلی در استفاده از GRU به جای TSTM است. همچنین به عنوان تابع فعال سازی از تابع علاقه به جای تابع سیگموید استفاده شده است. خروجی شبکهی ۱، به لایههای توجه 60 داده می شوند تا ضرایب توجه برای ویژگی های تصویر به دست آیند. ضرایب توجه، با در نظر گرفتن یک توزیع احتمال روی ویژگی های هر فریم در هر زمان به دست می آید. اگر ویژگی های موجود در ویدئو رو با 70 , 70 , در هر نشان دهیم که در آن 70 طول ویدئو و 70 تعداد وصله ها 70 روی هر فریم است. هدف، به دست آوردن مجموعه ای از ضرایب 70 , 70 , 70 , 70 در هر زمان، به طوری که 70 است. برای این کار ابتدا امتیاز توجه برای هر فریم 70 محاسبه می شود.

$$q_m^t = W^T \phi(W_q v_m + U_q h^{t-1} + b_q)$$

که در آن، ϕ تابع stanh در نظر گرفته شده است. سپس با گرفتن Softmax از امتیازهای توجه به دست آمده، امتیاز توجه برای هر ویژگی به دست می آید:

$$\beta_m^t = \frac{\exp(q_m^t)}{\sum_{m'=1}^{KM} \exp(q_{m'}^t)}$$

در نهایت بردار ویژگینهایی در لایه ی میانگین وزندار، با ضرب ضرایب به دست آمده از لایه ی توجه در بردار ویژگیهای تصویر به دست میآید: $u^t = \sum_{m=1}^{KM} \sum_{m=1}^{KM} e$ در ادامه خروجی لایه ی میانگین وزندار ویژگیهای تصویر (۱۰۲۴ بعدی)، به همراه خروجی لایه ی بازگردنده ۱، وارد لایه ی چندحالته می شوند. در این لایه، عناصر تصویر و متن بایکدیگر مخلوط می شوند. برای حالتی که ویژگیهای تصویری دو کاناله باشند (u_0 و u_0)، خروجی این لایه $\phi(W_{m,o}u_0^t + W_{m,a}u_a^t + U_mh^t + b_m)$ است.

۲.۲.۴ ایجادکنندهی پاراگراف

ایجادکننده ی جمله در مرحله ی قبل، عملیات مرتبط با یک جمله را انجام می دهد. حالت اولیه ی لایه ی بازگردنده ۱ برای اولین جمله برابر با صفر در نظر گرفته می شود، اما بعد از ایجاد اولین جمله، حالت اولیه این لایه، با توجه به معنی مفهومی جملات قبل، توسط ایجادکننده ی پاراگراف تنظیم می شود. در مراحل ایجاد یک جمله، میانگین امبدینگهای تمامی کلمات جمله توسط لایه ی میانگین امبدینگ ۲۰ نگه داشته می شود که در کنار آخرین وضعیت لایه ی بازگردنده ۱ به عنوان حالت جمله، به عنوان ورودی لایه ی امبدینگ جمله ۴۸ در نظر گرفته می شوند. خروجی این لایه، لایه ی بازگردنده ۲ است. این لایه زمانی لایه ی بعدی، که حالت پاراگراف است، را به روزرسانی می کند که نشانگر انتهای جمله ۴۹ توسط ایجاد کننده ی جمله تولید شده باشد.

۳.۲.۴ آموزش

با در نظر گرفتن $s_{1:t-1}$ به عنوان جملات قبلی موجود در پاراگراف و $w_{1:t-1}^n$ به عنوان کلمات قبلی موجود در جمله ی $p(w_t^n|s_{1:n-1},w_{1:t-1}^n,V)$ خواهد بود. با توجه به این تعریف، تابع هزینه ایجاد یک پاراگراف برابر است با:

$$L(s_{1:N}|V) = -\frac{\sum_{n=1}^{N} \sum_{t=1}^{T_n} \log P(w_t^n|s_{1:n-1}, w_{1:t-1}^n, V)}{\sum_{n=1}^{N} T_n}$$

در این رابطه، T_n و N به ترتیب تعداد کلمات موجود در جلمه ی nم و تعداد جملات موجود در پاراگراف است. با در نظر گرفتن پاراگرافهای متعدد برای هر داده ی آموزش، تابع هزینه ی نهایی به صورت زیر به دست می آید:

$$L = -\frac{\sum_{y=1}^{Y} \sum_{n=1}^{N_{y}} \sum_{t=1}^{T_{n}^{y}} \log P(w_{t}^{n,y} | s_{1:n-1}^{y}, w_{1:t-1}^{n,y}, V_{y})}{\sum_{y=1}^{Y} \sum_{n=1}^{N_{y}} T_{n}^{y}}$$

معماری ارائه شده در این پژوهش منجر به بهبود دقت در معیارهای BLEU به میزان ۵ درصد و در معیار METEOR به میزان ۲ درصد می شود.

۲.۵ سایر روشها

روشهای متعدد دیگری برای توصیف ویدئو ارائه شدهاند که فصل مشترک عموم این روشها، استفاده از شبکههای پیچشی برای استخراج ویژگی و استفاده از شبکههای بازگردنده برای مدلکردن زبان طبیعی و ایجاد جملات است. در [۱۶] نویسندگان، برخلاف پژوهش ارائه شده در [۶] از یک معماری انکودر دیکودر ساده برای مدل زبانی استفاده میکنند، اما با تغییر مدل مربوط به ویژگیهای تصویری و افزودن مکانیزم توجه و تعریف نوعی خاص از شبکههای بازگردنده، به دقتی بهتر از پژوهش ارائه شده در بخش ۲.۱ و تقریبا معادل با دقت پژوهش ارائه شده در بخش ۲.۲ می رسند.

در پژوهش [۱۷] نویسندگان، با استفاده از دانش موجود در مدل زبانی پیش آموزش داده شده روی متون خارج از دامنه، راه حلی برای توصیف اشیا جدید که در زمان آزمون دیده نشده اند ارائه می کنند. در این پژوهش با استفاده از ماژولهای موجود، یک لایهی جدید چند حالته برای ترکیب دانش زبان طبیعی موجود و ویژگی های تصویری و انتقال دانش ^{۵۰} ارائه شده است. در این مدل، دو شبکهی مجزا روی مجموعه دادگان مجزا آموزش داده می شود. هر دو داده می شوند. برای مدل کردن زبان از یک شبکهی بازگردنده و برای استخراج ویژگی های تصویری از یک شبکهی پیچشی استفاده می شود. هر دو شبکهی ذکر شده روی مجموعه دادگان جدا، شامل اشیایی که در مجموعه دادگان اصلی حضور ندارند، پیش آموزش داده شده اند. در نهایت تمامی شبکه روی مجموعه ی دادگان اصلی آموزش داده می شود. در این شبکه وظیفه ی لایه ی چند حالته مخلوط کردن ویژگی های تصویری و زبانی و به دست آوردن یک بازنمایش مناسب از اشیایی که در تصویر هستند و در مجموعه ی دادگان حضور ندارند است. برای این کار یک تابع هزینه برای این لایه در نظر گرفته شده است که پیش بینی مدل های مجزا و مدل توصیف تصویر اصلی مدل را با یکدیگر مخلوط می کند.

٣ روش ارائه شده

۴ نتایج پیادهسازی

This place seems empty ... >-:

۵ کارهای آتی

در ادامه مسیر تحقیق خلاصهای از مراحل و میزان پیشرفت پروژه در جدول ۵.۱ آمده است.

جدول ۵.۱: جدول زمانبندی

زمان اتمام	درصد پیشرفت	مدت زمان لازم	عنوان فعاليت
شهريور ۹۴	١	۳ ماه	مطالعه و بررسی روشهای موجود و راهکارهای قابل استفاده
آبان ۹۴	١	۲ ماه	آزمایش روشهای موجود مقایسه آنها
آبان ۹۴	٧۵	۱ ماه	بررسی و یافتن کاستیهای روشهای موجود
اسفند ۹۴	۵	۴ ماه	پیشنهاد و پیادهسازی و ارزیابی روش جدید
اردیبهشت ۹۵	•	۲ ماه	ارزیابی روش نهایی و مقایسه با روشهای دیگر
تیر ۹۵	•	۲ ماه	نگارش پایاننامه

۶ جمعبندی

در این گزارش مسئلهی توصیف ویدئو، نسخ مختلفی از مسائل موجود و یک چارچوب کلی برای حل این دست از مسائل، با معرفی روشهای ارائه شده پیشین و بررسی مزایا و معایب هرکدام، معرفی شد.با توجه به پیچیدگی ذاتی روشهای پردازش ویدئو و نیاز به وجود سختافزارهای قدرتمند، اکثر روشهای ارائه شده که به پاسخهای مناسبی رسیدهاند و در این گزارش نیز بررسی شدند، مختص یک یا دو سال اخیر هستند. در این گزارش سعی شد روشهای گوناگون حل این مسئله با توجه به ابزارهای مورد استفاده در آن (شبکههای بازگشتی، کانولووشنال ، مکانیزم تمرکز و روشهای سنتی) مورد تقسیمبندی قرار بگیرند. در بخش روش ارائه شده و روشی برای بهبود توصیف ایجاد شده برای ویدئوها ارائه دادیم. در نهایت راهکاری آتی و جدول زمانبندی ادامه ی کار در بخش کارهای آتی ارائه شد.

مراجع

- [1] N. Krishnamoorthy, G. Malkarnenkar, R. Mooney, K. Saenko, and S. Guadarrama, "Generating Natural-Language Video Descriptions Using Text-Mined Knowledge," *NAACL HLT Workshop on Vision and Language*, pp.19–10, .2013
- [2] P. Felzenszwalb, D. McAllester, and D. Ramanan, "A discriminatively trained, multiscale, deformable part model," in *Computer Vision and Pattern Recognition*, .2008 CVPR .2008 IEEE Computer Society Conference on, pp.8–1, IEEE, .2008
- [3] I. Laptev, M. Marszalek, C. Schmid, and B. Rozenfeld, "Learning realistic human actions from movies," in *Computer Vision and Pattern Recognition*, .2008 CVPR .2008 IEEE Conference on, pp.8–1, IEEE, .2008
- [4] A. Pauls and D. Klein, "Faster and smaller n-gram language models," in *Proceedings of the 49th Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics: Human Language Technologies-Volume 1*, pp.267–258, Association for Computational Linguistics, .2011
- [5] J. Thomason, S. Venugopalan, S. Guadarrama, K. Saenko, and R. Mooney, "Integrating Language and Vision to Generate Natural Language Descriptions of Videos in the Wild," *Coling*, pp.1227–1218, .2014
- [6] J. Donahue, L. A. Hendricks, S. Guadarrama, M. Rohrbach, S. Venugopalan, K. Saenko, T. Darrell, U. T. Austin, U. Lowell, and U. C. Berkeley, "Long-term Recurrent Convolutional Networks for Visual Recognition and Description," *Cvpr*, 2015

- [7] S. Hochreiter and J. Schmidhuber, "Long short-term memory," *Neural computation*, vol.9, no.8, pp.1780–1735, .1997
- [8] S. Venugopalan, H. Xu, J. Donahue, M. Rohrbach, R. Mooney, K. Saenko, U. C. Berkeley, M. Rohrbach, U. C. Berkeley, R. Mooney, and K. Saenko, "Translating Videos to Natural Language Using Deep Recurrent Neural Networks," *Proceedings of the 2015 Annual Conference of the North American Chapter of the Association for Computational Linguistics (NAACL'15)*, no.June, pp.1504–1494, .2015
- [9] Y. Jia, E. Shelhamer, J. Donahue, S. Karayev, J. Long, R. Girshick, S. Guadarrama, and T. Darrell, "Caffe: Convolutional architecture for fast feature embedding," in *Proceedings of the 22nd ACM international conference on Multimedia*, pp.678–675, ACM, .2014
- [10] A. Krizhevsky, I. Sutskever, and G. E. Hinton, "Imagenet classification with deep convolutional neural networks," in *Advances in neural information processing systems*, pp.1105–1097, .2012
- [11] O. Russakovsky, J. Deng, H. Su, J. Krause, S. Satheesh, S. Ma, Z. Huang, A. Karpathy, A. Khosla, M. Bernstein, et al., "Imagenet large scale visual recognition challenge," *International Journal of Computer Vision*, vol.115, no.3, pp.252–211, .2015
- [12] S. Venugopalan, L. A. Hendricks, R. Mooney, and K. Saenko, "Improving LSTM-based Video Description with Linguistic Knowledge Mined from Text," *Arxiv*, .2016
- [13] J. Pennington, R. Socher, and C. D. Manning, "Glove: Global vectors for word representation.," in *EMNLP*, vol.14, pp.43–1532, .2014
- [14] H. Yu, J. Wang, Z. Huang, Y. Yang, and W. Xu, "Video Paragraph Captioning using Hierarchical Recurrent Neural Networks," *Cvpr*, .2016
- [15] J. Chung, C. Gulcehre, K. Cho, and Y. Bengio, "Empirical evaluation of gated recurrent neural networks on sequence modeling," arXiv preprint arXiv:14123555., .2014
- [16] P. Pan, Z. Xu, Y. Yang, F. Wu, and Y. Zhuang, "Hierarchical Recurrent Neural Encoder for Video Representation with Application to Captioning," *arXiv:151103476*. [cs], pp.1038–1029, .2015
- [17] L. A. Hendricks, S. Venugopalan, M. Rohrbach, R. Mooney, K. Saenko, and T. Darrell, "Deep Compositional Captioning: Describing Novel Object Categories without Paired Training Data," *Cvpr*, pp.10–1, .2016

٧ واژهنامه

19 Noise

\\Histogram Of Gradients

\^Histogram Of Optical Flow

\4Spatio-temporal interest points

Y. Bag of Words

^{*}Scene Detection

**Structural Similarity Index

^۱Scale Invariant Feature Transform

[^]Recurrent Neural Networks

⁴Maximum Likelihood Estimation

'Fully Connected Network

"Support Vector Machine

^{۱۲}Decision Tree

^۱Recurrent Neural Networks

¹⁴Content Planning Stage

¹ôSurface Realization

'Deep Video Captioning

[†]NaturalLanguage Processing

"Computer Vision

*Open-domain

۵Youtube

⁹Multimodal

VConvolutional Neural Networks

Temporal Attention	"Conditional Random Field	''Local Binary Patterns
^{۴۳} Spatial Attention	**End-to-End	[₹] Factor Graph
**Rectified Linear Unit	[₹] Early Fusion	19 Maximum a posteriori
^{†o} Attention Layers	*9Late Fusion	*VLong Short Term Memory
* ⁵ Patch	^{rv} Deep Fusion	^۲ Sequence Model
^{*v} Embedding Average Layer	^r Finetune	¹⁴ Overfitting
^{*^} Sentence Embedding	^{rq} Ensemble	*·Vanishing Gradients
⁴⁹ End Of Sentence, EOS	*·Generator	"\Exploding Gradients
^۵ Transfer Learning	*\Attention	**Encoder-Decoder